

2 e Epifania i nådens år 2021 - Åke Malander (ELBK)

Introitus Psalm 128, Gt 1 Mos 2:15-25, Ep Rom 12:6-16, Ev Joh 2:1-12

Herre Jesus, välsigna vår gudstjänst idag och låt ditt ords rikedom komma i överflöd till oss, liksom du välsignade brudparet i Kana och gav dem glädjens vin i överflöd. Amen

Idag kommer vi till ett bröllop, och inte vilket som helst, vi kommer till världens mest kända och omtalade bröllop, och ändå vet vi ingenting om brudparet, vi vet inte deras namn, vi vet inte om det var ett storslaget eller ett enkelt bröllop. De verkar dock ha någon relation till Maria eftersom hon var där och tydligen hjälpte till i köket eller med serveringen, och därigenom kunde hon ju se att vinet tog slut. Så mycket mer vet vi alltså inte, men vi känner till en av gästerna: "Jesus och hans lärjungar blev också bjudna till bröllopet."

Nu kan det väl tyckas lite märkligt att det första tecknet, det första underverket som Jesus gjorde under sin verksamhet här på jorden var vinundret vid bröllopet i Kana. Jesus Kristus har kommit som hela världens Frälsare, verkar det då inte alltför ringa och alltför världsligt med enkla bröllopsbekymmer? Inte alls! Vid ett bröllop sker något stort, här ses mitt i den fallna världen en liten glimt av Guds skapelseordning med dess sanna sunda livsglädje. Hur skulle han kunna annat än komma med och dela glädjen med dessa lyckliga två och deras gäster? Han har ju själv skapat oss till man och kvinna, och redan vid skapelsen förordnade han: *"Därför ska en man lämna sin far och mor och hålla sig till sin hustru, och de två ska vara ett kött."* Äktenskapet hör således till skapelsens och denna tidsålders ordningar. Världens frälsare börjar sin gärning med ett skapelseunder, han anknyter till skapelsen och bekräftar den. När Sonen har blivit människa och ska utföra allt det som den 2:a trosartikeln beskriver, så börjar han med att slå fast att den 1:a artikeln inte rubbas, att den gäller; frälsningens ordningar upphäver inte skapelsens ordningar (se även Augsburgska bekännelsen artikel 16), och detta gäller också i kyrkan, i Kristi kyrka och församling. Det andliga är inte finare och heligare än det materiella, det ena såväl som det andra tillhör Guds goda skapelse. Till denna hör då äktenskapet, som alltså gäller för detta livet och sorterar under de världsliga ordningarna, som ju kan variera rätt mycket mellan jordens olika länder, och eftersom världen är och alltid har varit gudsfrånvärd så kan det ju bli ganska ursparat här och där. Men ett rätt ingånget äktenskap förutsätter ändå alltid någon form av överhetens reglering och godkännande.

Denna söndag brukar kallas äktenskapets och hemmets söndag, och det med rätta. Vi ska dock inte glömma att Guds välsignelse över det äkta ståndet inte gäller bara det kristna äktenskapet och hemmet; Gud instiftade och välsignar äktenskapet som sådant, kristnas såväl som hedningarnas. Han förenar oss, man och kvinna, för att vi ska leva samman till inbördes glädje och även få se kommande släkten växa upp. Äktenskapet är även givet som ett medel mot otukten. *"Men om de inte kan leva avhållsamt ska de gifta sig, eftersom det är bättre att gifta sig än att vara upptänd av begär"* (1 Kor 7). Gud har i skapelsen gett oss inte bara dragningen mellan könen utan även platsen där han förenar oss och vi lever samman efter hans goda vilja, nämligen just äktenskapet. Därför är det naturligtvis helt riktigt att lyfta fram det kristna hemmet när vi läser om bröllopet i Kana, men det är inte hela sanningen om denna predikotext. Skriften, evangeliet självt, lägger inte tyngdpunkten på själva bröllopet utan ser något mer i det som sker, nämligen *ett tecken*.

"Detta var det första *tecken* som Jesus gjorde." Vinet, vinundret har alltså en djupare innebörd. Vinet hör i Gamla testamentet samman med glädjen. Man ber en särskild bordsbön över vinet: "Lovad vare du Herre, vår Gud, hela världens Konung, som har skapat vinträdets frukt." Men där förekommer ju också varningar för övermått, för att missbruka vinet till dryckenskap. Det föreligger också en annan betydelse. Vinet förekommer även i fråga om Guds straffdomar och Guds välsignelser och frälsningen: "... du som har fått av Herrens hand att dricka hans vredes bägare..." (Jes 51) och å andra sidan: "Jag vill ta frälsningens bägare och åkalla Herrens namn" (Ps 116). Vinets samband med frälsningsperspektivet ska vi ha särskilt i åminnelse här, när vi möter Jesus vid bröllopet i Kana. *"Nu stod där sex stenkrukor, som användes vid judarnas reningar."* Vi möter alltså här gamla förbundets ordningar med alla dess föreskrifter om reningar av mångahanda slag. Men hur är det nu för oss med alla dessa regler och bud som stammar från Mose, vi lever ju i det nya förbundet? Ja, nu står Han som själv *är* det nya förbundet här.

Det är idag här Kana likadant som när han i ödemarken mättade 5000 män med vanligt bröd för kroppens dagliga behov, och det i överflödande mått. Detta brödunder var i sig ett *tecken*: han som är det Levande Brödet från himmelen stod mitt ibland dem och bjöd dem att äta fritt av Livets Bröd. Och här förser han dem med vin, gott vin i överflöd. Det är helt tydligt inte bara bröllopsvin för att avhjälpa och rädda dem ur en penibel situation. Nej, det är egentligen Frälsningens vin. Han fyller Lagens krukor med Nådens vin. Liksom lagen gavs genom Mose så kommer här Nåden och Sanningen genom Jesu Kristus. Det som sker här i Kana är ett *tecken* – han uppenbarar sin gudomliga härlighet. Vid templets invigning hette det att ”Herrens härlighet uppfyllde Herrens hus”. Här är det på samma sätt: Herrens härlighet uppfyllde bröllophuset, eller varför inte även här säga uppfyllde Herrens hus; ett kristet hem, där Herren Jesus är en inneboende gäst, är också ett Herrens hus.

Han gjorde detta sitt första tecken vid ett bröllop och välsignade, som vi sade, bröllop och äktenskap som en god och rätt och Gudi behaglig ordning. Men här är det något mycket mer än så. Här påminns vi om en annan bröllopsfest. Här i Kana var det faktiskt två brudgummar närvarande. Här ser vi den jordiska, timliga bröllopsglädjen med dess brud och brudgum, och här är vår himmelske brudgum och ger oss en glimt av den himmelska, eviga bröllopsfröjden.

Mor Maria vände sig till honom när hon insåg att vinet höll på att ta slut. Helt riktigt, kära Maria! För till vem vänder vi oss i alla våra bekymmer om inte till din Son! Men här blir det ett underligt, nästan avvisande svar: ”*Min stund har ännu inte kommit*”. Hans ”stund” i djupaste mening är Långfredagen och Påskdagen. Det nya förbundets härlighet, som är större än det gamlas, vilar just på denna ”stund”. Den sista kvällen, när han äter påskalammet med sina lärjungar, då får vinet och vinundret sin förklaring, det pekar fram mot det större vinunder som då tog sin början och fortsatt sker varje dag intill tidens slut, intill hans återkomst i härlighet. Han tog brödet: ”*Detta är min lekamen*”, detta bröd är det Livgivande Brödet, till skillnad från mannat i öknen som inte kunde ge livet. Sedan tog han en bägare med vin: ”*Detta är mitt blod, förbundsblodet*”. Nu förstår vi vad vinet och vinundret är i Guds frälsningsrådslut – ”Jag vill taga frälsningens bägare och åkalla Herrens namn”. ”Detta är mitt blod,” det blod som renar från alla synder, till skillnad från kalvars och bockars blod. De mosaiska reningarna, Lagens innehåll i krukorna, kunde aldrig rena från syndaskulden, de måste ständigt upprepas. Så var det då, århundrade efter århundrade, men nu har det nya kommit. Med Jesus fylls krukorna med det Nya förbundet, med Nådens och Frälsningens goda vin – i överflödande mått. Ja varför sådana mängder? Det skulle aldrig ta slut, som deras eget vin gjorde. Nej, vi dricker alltså av detta vin, varje gång vi vid altaret dricker ur frälsningens bägare, ur välsignelsens kalk, till syndernas förlåtelse – en försmak av det himmelska bröllopet.

Så knyts de ihop här dessa två temata, hemmet och frälsningen. Herren Jesus kommer till våra bröllop och äktenskap och låter sin välsignelse vila över oss och över vårt jordiska hem, men detta ska vi ju en dag lämna och därför har han samtidigt med sig den större välsignelsen; han ger oss inte bara bröllopets vin, han skänker oss frälsningens vin – på vägen till vårt himmelska hem, där vi ska dricka det på nytt tillsammans med Jesus, och där har han sparat det goda vinet till sist.

Amen. Eja, vore vi där!